

Cestou domů

aneb Sedmileté putování s dětmi z dětských domovů

LETNÍ DŮM

... znamená setkání
... dává jiné a nové zážitky
... pootevřít jiné světy
... ukazuje, jak být s druhými
... dává dětem prostor pro vyjádření prostřednictvím výtvarné a hudební řeči
... je naplněn malováním, řečí barev, hudbou, písničkami a příběhy
... je tam, kde se setkáváme u velikého stolu
... je také domem hledání, poznávání a nalézání sebe sama
... je odpočinkem si ode dnů všedních a školních
... je společenstvím dětí a jejich dospělých přátel
... je jistotou, protože stojí tam, kde si ho společně stvoříme

LETNÍ DŮM děti podněcuje k tvůrčímu hledání vlastní životní cesty.

LETNÍ DŮM usiluje o to, aby děti s tíživou osobní historií byly začleněny do odpovídajícího systému ústavní péče. Od roku 1997 ve spolupráci s odbornou veřejností vytváří model socio-terapeutické služby, která ve většině dětských domovů schází. Socio-terapeutická služba zahrnuje programy předcházení sociálním patologiím. Jejich součástí je využití technik arteterapie, artefietiky, muzikoterapie, tvořivé dramatiky a dalších v psychoterapii ukotvených technik.

Každé dítě, které z nejrůznějších důvodů nemůže bezstarostně dětství prožít ve své rodině, hledá vědomě i nevědomě „cestu domů“. Na nejsložitější „cestě domů“ – na cestě do svého vlastního nitra, k pochopení a přijetí sebe sama jako plnohodnotného člověka – jsme dětem již sedm let blízkými pomocníky a průvodci. LETNÍ DŮM pro nesnadné a důležité hledání nabízí bezpečný, vlnivý a útulný čas socio-terapeutických pobytů.

Monika, Miluška a jejich sváteční den

Na hromadě před usnutím

Fotografie chtějí především zprostředkovat a předat atmosféru pobytových dní, zachytit proces výtvarného, hudebního a jiného hledání.

Obrázky a výtvarné objekty vznikají během tvořivých programů. Nejdůležitějším momentem je právě proces jejich vzniku. Žádný z obrázků nebyl vytvářen se zřetelem na výslednou formu. Ta je jakousi přidanou hodnotou výtvarného hledání dítěte.

Fotografie přibližují sedm let rozmanitého hledání „cesty domů“. Cestu po malých krůčcích hledají děti z dětských domovů.

Průvodcem a prostředníkem v tomto hledání je jim občanské sdružení LETNÍ DŮM.

Dračí hostina

Činnost o.s.
LETNÍ DŮM
je podpořena
Ministerstvem
práce
a sociálních věcí,
granty
z programu
„Mládež“ EU
a veřejné
sbírky
„Pomozte
dětem!“
a řadou darů
soukromých
osob.

Líčení tváře rozvíjí sebeuvědomění a umožňuje sebevyjádření, prohlubuje představivost a navozuje uvolnění. Posiluje soudržnost skupiny prostřednictvím sdílení společného zážitku.

Zúčastněným chce „líčení“ přinést zprávu o bezpečné a pestré odlišnosti každého z nás.

LETNÍ DŮM se zaměřuje na rozvoj pozitivních rysů osobnosti a prevenci psychických a sociálních patologií.

Arteterapie se snaží dítě vést ke zpracování osobně významného tématu a tak dosáhnout odstranění nebo zmírnění jeho obtíží.

Prvořadým cílem není vytvoření uměleckého díla.

Důraz je kladen na sebevyjádření, rozvíjení tvořivosti a schopnosti komunikovat.

Andělka při meditaci s modrou barvou

Artefiletika je umělecko pedagogická disciplína, která arteterapeutické postupy využívá v oblasti výchovy. Artefiletika je vedena snahou povzbuzovat duševní síly dětí a předcházet jejich psychickému nebo sociálnímu selhávání v pozdějším věku.

Cílem artefiletiky je výchovně hodnotit výtvarnou aktivitu jako symbolického prostředníka mezi niterným světem dítěte a světem lidské kultury nebo přírody.

„Malování je ticho naplněné radostí.“

Gustave Moreau

„Prostor imaginace je prostorem svobody – zcela přirozeným způsobem v něm překračujeme hranice, relativizujeme čas i prostor a prožíváme možnosti, které již nebo ještě nemáme. Je to prostor vzpomínek, ale také, a to hlavně – prostor, v němž do přítomnosti vstupuje budoucnost. V našich představách vyjevuje duše svá přání, strachy, touhy i tvůrčí schopnosti.“

Verena Kastová

Athéna, Afrodité, Héra před Paridovým soudem

Smutek

Paní vody

Tvořivá dramatika a její techniky jsou v socio - terapeutických programech LETNÍHO DOMU hojně využívány.

Některé pobyty jsou postaveny na vytvořeném fiktivním světě a následně čarovně tvořivé hře v něm. Zkušenosti dětí z programů s tvořivou dramatikou jim umožňují snadněji přecházet mezi světem fiktivním (např. pohádkový příběh) a světem reálným. Děti dokáží také lépe přijímat a využívat obohacení ze světa fiktivního ve světě skutečném.

Čas v Motýlím království

V neskutečném světě je možné vyzkoušet si život jakoby nanečisto. Neobjevuje se v něm nebezpečí selhání a hrozba nepříjemných důsledků a trestů. Tvořivá dramatika dává příležitost k budování sociálního vědomí, k rozvoji sociálního uvědomění a lidského pochopení.

Dítěti tato technika umožňuje stát se v určité situaci někým jiným, představit si, jak se člověk v té či oné sociální roli cítí, jak myslí a jak se rozhoduje a jak v důsledku toho jedná. Tím se procvičuje schopnost vcítění.

Tvořivá dramatika usiluje o rozvíjení obrazotvornosti a tvořivosti, schopnosti kritického myšlení.

Muzikoterapie znamená léčit hudbou.

Lidé používali hudbu jako lék odjakživa. Zvuk i hudba byly od počátku lidstva základním magickým nástrojem k překonávání sil přírody, nemoci a smrti, zároveň sloužily jako prostředek k duchovnímu povznesení.

Muzikoterapeutické postupy nabízejí psychosomatické uvolnění, relaxaci a velmi hluboké citové prožitky. Hudba se v muzikoterapii stává výborným prostředkem dorozumívání beze slov.

Ve zvucích tibetských mís

25. 2. 2002 byla zahájena veřejná sbírka (č.ú. 27-9050050277/0100) na podporu socio-terapeutických pobytů pro děti z dětských domovů.

Kontaktní osoba: Mgr. Lucie Blažková – koordinátor projektů (0732/822 278)
www.letnidum.cz

Ticho bukového lesa a rytmus afrických bubnů

Socio-terapeutické pobyty jsou realizovány od roku 1995. LETNÍ DŮM byl oficiálně zaregistrován jako občanské sdružení 17. 2. 1997. Pobytů se účastní stálé skupiny dětí z Dětských domovů v Radeníně a Krompachu. Práce s těmito dětmi je dlouhodobá a kontinuální. V roce 2001 se uskutečnilo 9 pobytových akcí (dvou až čtrnáctidenních) a 2 víkendové akce komunitního charakteru přímo v dětských domovech.

Činnost občanského sdružení zabezpečuje 15 dobrovolníků.

Odbornou garanci pobytů s LETNÍM DOMEM zajišťuje PhDr. Yvonna Lucká a Doc. Jan Slavík.

Státní systém ústavní výchovy nemá dostatek lidského prostoru pro vytváření hlubokého citového zázemí. Proto LETNÍ DŮM nabízí komorní pobytové akce pro maximálně 18 dětí, jimž je k dispozici 5 až 7 dospělých osob. Na pobytech se dětem snažíme co nejvíce zprostředkovat atmosféru velké rodiny. V průběhu pobytových dní mají děti možnost se velmi blízce setkat s lidmi, které znají již několik let a mezi kterými je vytvořena atmosféra důvěry a bezpečí. Blízkost mohou děti zažívat při společné přípravě jídla, při stolování kolem velkého stolu, při hrách, během terapeutických činností. Toto vše je dětem nabízeno prostřednictvím pobytových akcí.

Děti jsou jakoby od přirozenosti nadány velkou chutí vyjadřovat se prostřednictvím výtvarné, hudební a dramatické řeči. Už samo pouhé „vyjádření se“, může na cestě ke zdravému a smysluplnému životu znamenat velmi mnoho.

Rituální cestička ze strachu ven

Chýška – místo pro společné setkávání

Štěstí, láska, zděšení – sochy emocí
Jestliže emoci pojmenuji, tak ji
vytřídím ze zmatku a chaosu všelijakých
prožitků. Dokáži ji uchopit
alespoň slovně. A když je pro něco
jméno, tak to můžu zvládnout.

Autoři fotografií: Jiří Kokrda, Lucie Blažková

Doprovodné texty jsou inspirovány těmito autory: Jan Slavík, Vladimíra Slavíková, Helena Hazuková, Milan Stiburek, Tomáš Procházka, Jana Zothová, Lucie Blažková, Eva Machková

Zpracovali: Lucie Blažková, Martina Němcová, Jiří Kokrda

Vyšlo jako příloha časopisu ARCHA - zpravodaje o výchově a využití volného času dětí a mládeže č. 1/2002.

Grafická úprava: Michala Rocmanová, akad. mal.

Sazba a lito: P. Komárek Lotos o.p.s.

Tisk: TG TISK s.r.o., Lanškroun